

SVEVESTØV.

Svevestøv (eller partikler) omtales gjerne som PM (particulate matter) etterfulgt av et tall som indikerer størrelse på partiklene i mikrometer. $PM_{2,5}$ er alle partikler som er mindre enn 2,5 μm , og PM_{10} er alle partikler som er mindre enn 10 μm . Det betyr at svevestøv som inngår i $PM_{2,5}$ også inngår i betegnelsen PM_{10} .

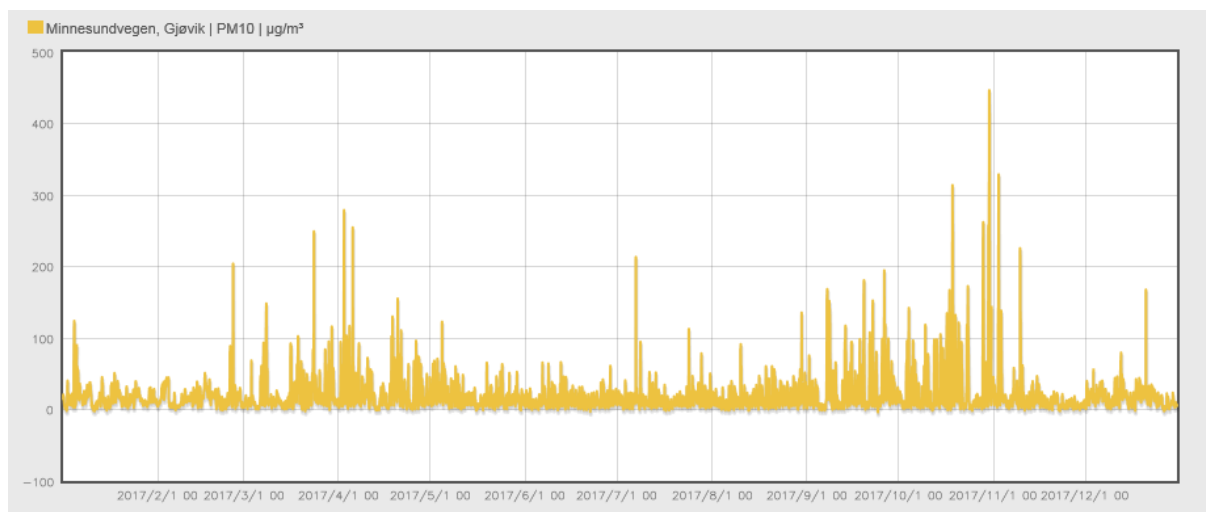
De viktigste kildene til svevestøv er:

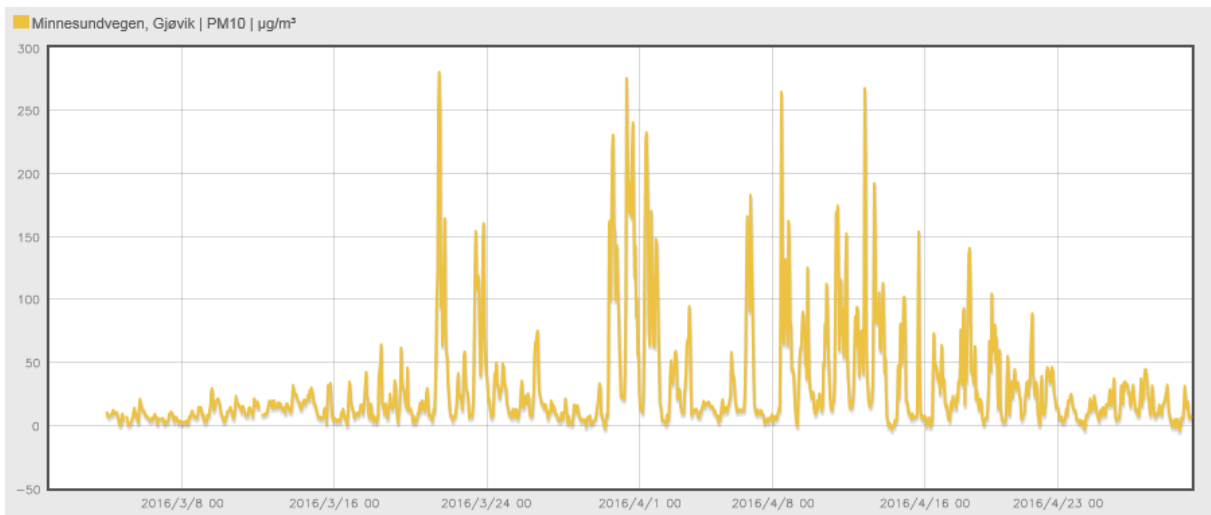
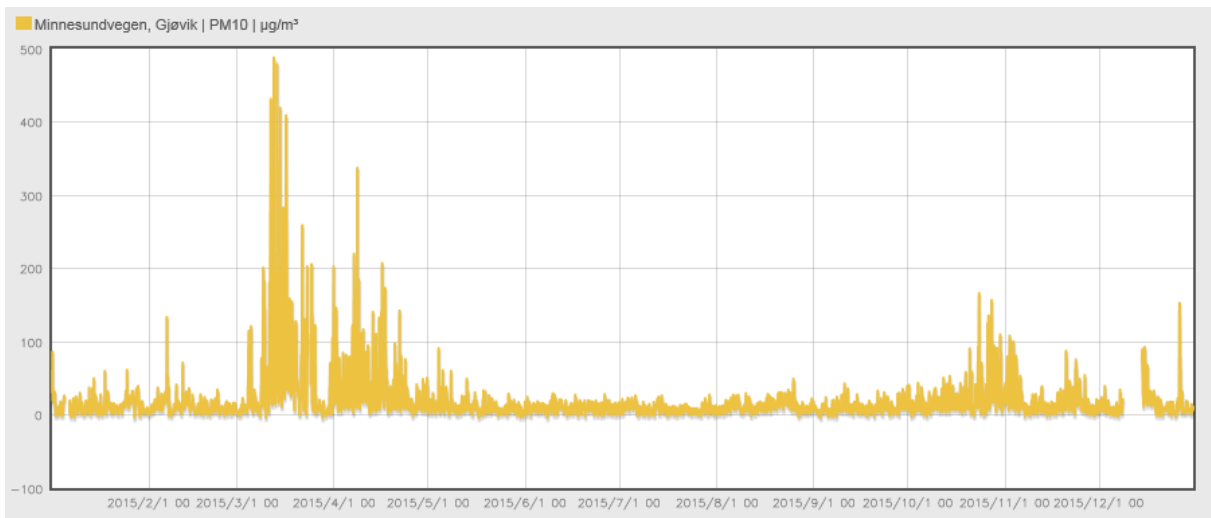
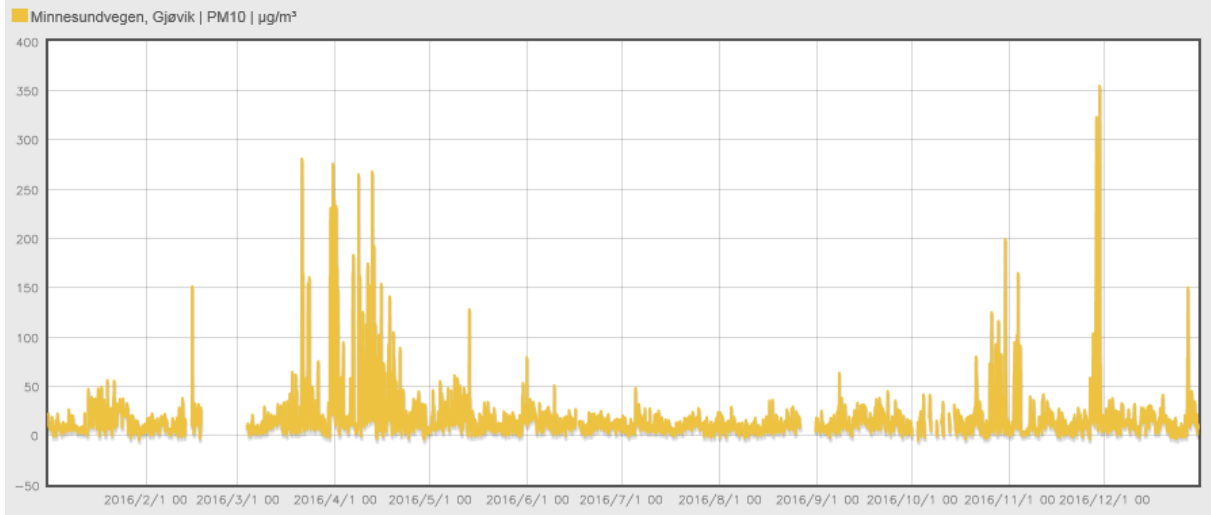
- PM_{10} : Asfalt-, bremse- og dekkslitasje, strøsand, vedfyring, industri, langtransportert bidrag
- $PM_{2,5}$: Vedfyring, eksosutslipp, industri, langtransportert bidrag

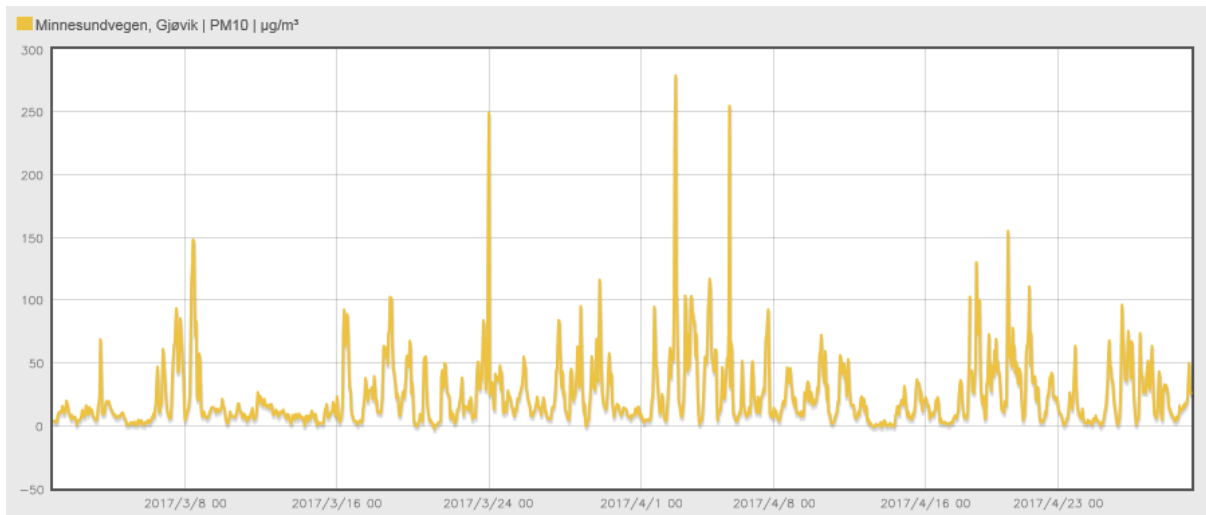
PM_{10}	Døgn	30 $\mu g/m^3$
-----------	------	----------------

PM_{10}	År	20 $\mu g/m^3$
-----------	----	----------------

Svevestøv PM_{10}			
1. Døgn grenseverdi for beskyttelse av menneskets helse	1 døgn (fast)	50 $\mu g/m^3$	Grenseverdien må ikke overskrides mer enn 30 ganger pr. kalenderår
2. Årsgrenseverdi for beskyttelse av menneskets helse	Kalenderår	25 $\mu g/m^3$	

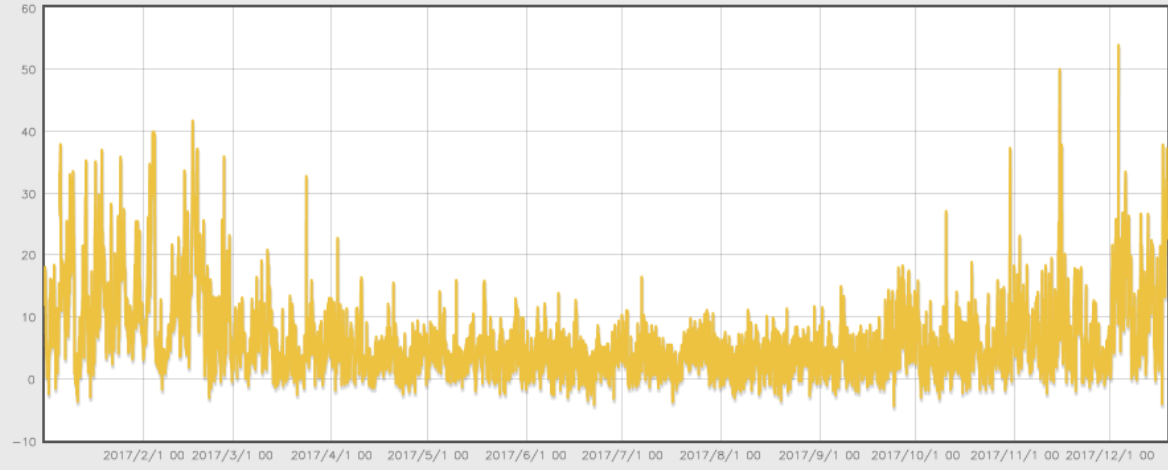

$\text{PM}^{2.5}$	Døgn	$15 \mu\text{g}/\text{m}^3$
$\text{PM}^{2.5}$	År	$8 \mu\text{g}/\text{m}^3$

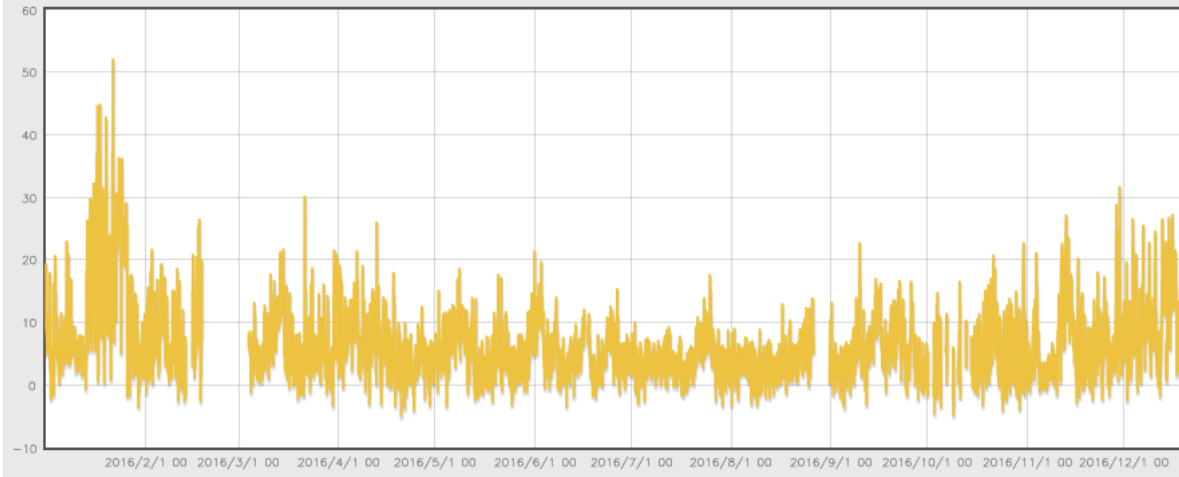
(Årgjennomsnitt 2017: $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

Svevestøv $\text{PM}_{2.5}$			
Årsgrenseverdi for beskyttelse av menneskets helse	Kalenderår	$15 \mu\text{g}/\text{m}^3$	

Minnesundvegen, Gjøvik | PM2.5 | $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Minnesundvegen, Gjøvik | PM2.5 | $\mu\text{g}/\text{m}^3$

NITROGENDIOKSID.

Summen av NO_2 og NO kalles for NO_x og dannes ved forbrenningsprosesser med høy temperatur. NO er i seg selv ikke helseskadelig i de konsentrasjonene som forekommer i norske byer, men NO vil reagere med tilgjengelig bakkenært ozon og danne et ytterligere bidrag til NO_2 som er langt mer helseskadelig. Overskridelser er mest vanlig i de største byene, mens NO_2 konsentrasjoner sjeldent er et problem på mindre tettsteder.

Viktigste kilde til utslipp av NO_2 (og NO) er eksosutslipp fra veitrafikk, noen steder kan også utslipp fra industri eller skipstrafikk være en relevant kilde. Langtransportert forurensning kan også bidra. I de store byene er det dieselkjøretøy som slipper ut mest NO_2 .

NO_2	15 min	$300 \mu\text{g}/\text{m}^3$
NO_2	Time	$100 \mu\text{g}/\text{m}^3$
NO_2	År	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Nitrogendioksid og nitrogenoksider			
1. Timegrenseverdi for beskyttelse av menneskets helse	1 time	$200 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{NO}_2$	Grenseverdien må ikke overskrides mer enn 18 ganger pr. kalenderår
2. Årsgrenseverdi for beskyttelse av menneskets helse	Kalenderår	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{NO}_2$	

